

Posudek vedoucího teoretické magisterské práce:

Expozice dokumentárního filmu / Determinace hrubým materiálem

autor: BcA. Tomáš Elšík, FAMU KSS

vedoucí práce: MgA. Adam Brothánek

Teorie je jako vyprahlá krajina, vzhlížejí k obloze bez mráčku. Teprve když tvoření ukáže svou sílu, když vítr se zvedne a připlují mračna pochybností, když zahřmí omyl a bleskový nápad zapálí poslední strom, teprve tehdy stává se střížna úrodnou krajinou a stříhač jejím pokorným obyvatelem.

Vynikající dramaturgické znalosti Tomáše Elšíka prošly během práce na jeho absolventském filmu *Central Bus Station* těžkou zkouškou a daly vzniknout také práci diplomové, ve které je proces stříhu silně reflektován. Praxe a teorie se tak doplňuje tím nejlepším možným způsobem.

Tomáš v práci shrnuje systematicky pravidla klasické dramaturgie příběhu a konfrontuje je s vlastnostmi natočeného materiálu svého filmu, analyzuje vlastní proces stříhu, nabízí konkrétní řešení, ale dokáže nalézt široce aplikovatelné zobecnění, místy až odvážně didaktického rozměru. Ručně kreslenými schémata pak budoucím stříhačům nznačuje, že i ve střížně je vhodné používat tužku a papír, protože právě schematická vizualizace dokáže udělat pořádek v hlavě i ve složité struktuře filmového materiálu. Množství a hloubka poznatků i zkušeností dokazuje, že při stříhu absolventského svého filmu prošel Tomáš výjimečným pedagogickým procesem, ve kterém pro svou poctivost k sobě samému byl i sám sobě tím nejlepším pedagogem.

A o co jde v práci především? O všechno. O to, že život není film a film není život, že film je tvarem, vytvořený tvorem pro tvory další, že film je obraz a že život se s výjimkou začátku a konce neodehrává dle dramaturgických pravidel, přesto však struktura vyprávění nutně cosi univerzálního z našeho prožívání času přejímá. A tak když v kinosále sledujeme film, kruh se uzavírá, my přece nepřestáváme žít. Toto permanentní napětí, nesoulad mezi životem a strukturovaným obrazem života, je tedy konfliktem, který teprve umožňuje tvořivou činnost jako takovou.

Mezi motivy Tomášova absolventského filmu a tématem práce lze ale najít i souvislosti významové a symbolické: existenciální determinovanost, se kterou by bylo pošetilé bojovat, před kterou je nerozumné utíkat, ale kterou je možné přijmout jako dar, ve které právě proto, že má pevné hranice, je možno být svobodný. Podobně jako stříhač, determinovaný nevratně natočeným materiálem, vržený do své střížny, přesto je svobodný.

Navrhuji hodnocení B.

V Praze dne 24. září 2018

Adam Brothánek